

En liten återblick i en gammal soldatinstruktion.

Soldatinstruktion för Infanteriet, 1928 års utgåva.

Kanske inte riktigt samma språk som vi använder dagligdags men klart och tydligt. Det är en intressant bok så till vida att man finner en hel del militära fakta där som mestadels fallit i glömska hos svensken i gemen. Att botanisera i nämnda skrift har, för mig, inneburit ett antal leenden och några stunder till eftertänksamhet ehuru jag själv varit en del av utvecklingen efter bokens tryckning.

Vem minns väl inte vår en gång så starka och stolta Krigsmakt? Jo så hette det. Man minns väl de omorganisationer som började, för min del, i början på sjuttioalet. Man fostrades av äldre kollegor. Hur de lyckades med det får andra bedöma. Man upplevde sitt regementes, Livgrenadjärregementet, nedläggning.

Kanske man bör komma ihåg en liten dikt som vi gärna läste ibland när det kändes lite tungt.

"Gud och soldaten hedra vi
när ofred råder och de stå oss bi
men när fred råder och fyllda är faten
glömma vi gud och förakta soldaten."

Lite så kan man känna idag.

Ibland var livet lite glättigare. Man tömde en bägare, eller fler. Mestadels fler och då fanns några muntra kompositioner som vi gärna sjöngo på kända melodier. Exempelvis denna.

Ja det är plikten framför allt
För det har konungen befallt.
Och varje gång vi tar oss "halvan"
Så kan en kryssare lossa salvan.
Och får vi supa som vi vill
så har vi snart en U-båt till.
så det är bara att hålla brännvinet kallt
och göra plikten framför allt.

Med ovanstående inledning så kastar jag mig över själva instruktionen. Ni som önskar läsa detta, gör det och minns det som en gång var. Ni som inte vill läsa. Ja ni slipper väl då.

Mycket nöje.

Christer

"Kungl. Maj:t har i nåder fastställt denna **Soldatinstruktion för infanteriet**, att försöksvis tills vidare lända till efterrättelse utan hinder av de delar i Fälttjänstgöringsreglementet, som därav beröras.

Stockholms slott den 26. April

På nådigste befallning

Gustaf Rosén

/ Bo Boustedt

"Vad som i denna instruktion säges om regemente, regementschef osv. gäller även kår, kårchef osv."

Krigsmannaerinran

"Krigsman skall frukta Gud och vara Konungen huld och trogen. Han skall med nit och trohet uppfylla alla de plikter, honom i tjänsten åläggas, samvetsgrant och efter bästa förmåga verkställa mottagna befallningar och föreskrifter samt vid alla tillfällen iakttaga ett värdigt och rättskaffens uppförande. Hans oavslåtliga strävan skall vara att väl bereda sig till krigets värv. Vid ofred skall han mot rikets fiender sig städse och manligen och väl förhålla samt med liv och blod Konungen och Fäderneslandet försvara."

Gäller i sak än idag.

"Den svenske soldatens *plikt* och *uppgift* är att försvara Konung och Fädernesland." Så står det i soldatinstruktionen och det är ju samma sak idag även om vi uttrycker saken lite annorlunda.

Det skrivs också att antalet trupper inte fäller avgörandet utan det är egenskaperna hos truppen. Också en sanning som vi känner till. Man bör dock beakta att vi behöver en numerär som har förutsättningar att lyckas.

Plikttrohet, lydnad, tapperhet, hedrande vandel och gott kamratskap äro egenskaper som sättas i första rummet bland krigsmannaegenskaperna. Disciplin är nödvändig för upprätthållande av tukt och ordning inom

krigsmakten.

Tapperhet visar den soldat vilken utan fruktan utkämpar striden.

Om tapperhet skrivs följande.

”Svensken har i alla tider varit tapper i strid. Även från senare dagar finns prov på äkta svensk tapperhet.

Under finska kriget 1808-1809 utfördes en bragd, som visserligen icke hade någon större betydelse för krigets utgång, men som var ett vackert exempel på sådan krigaranda, som är ett av villkoren för framgång. Vid detta tillfälle kämpade arméns och flottans män sida vid sida.

Två så kallade skärgårdsfregatter och ett par mindre fartyg, som förut varit svenska, men som erövrats av ryssarna lågo på sommaren 1808 förankrade i skärgården i Finska viken. Amiralen på svenska flottan, som kryssade i Östersjön, ville försöka återtaga eller åtminstone förstöra nämnda fartyg. För detta ändamål bemannades 14 barkasser (större skeppsbåtar) och 10 slupar (något mindre båtar) med matrosar och båtsmän, varjämte 132 man ur Kronobergs regemente fördelades på dessa roddfartyg. Så gott som alla, befäl som manskap, hade *frivilligt anmält sig till företaget*. Anfallet skulle utföras medelst ”äntring” natten mellan den 17. Och 18. augusti.

Efter två timmars rodd voro båtarna nästan framme. Då uppsteg fullmåne och varskodde ryssarna om svenskarnas ankomst. Nu gällde det för dessa att hinna fort fram. Båt efter båt ilade, trots fiendens våldsamma eld, fram mot den ena fregatten, Styrbjörn; och i spetsen för sitt käcka manskap äntrade unga officerare med verkligt dödsförakt upp på fartyget. Striden på det trånga däck blev våldsam. Lanternorna, som lyst, sönderskötos, och handgemänget fortsatte under däck i mörker. Ryska kanonslupar närmade sig, ledda av stridsbullret, men innan de hunno komma till hjälp, var Styrbjörn, efter en timmes het strid, återtagen av svenskarna.”

Lite medryckande historia om hur smålänningar och sjömän slogs för en god sak. Båten var ju svensk från början och skulle återtas.

Soldaten bör beflita sig om att vara en god krigsman vilket visas av ovanstående berättelse.

Följande är hämtat ur Wikipedia

”**Kronobergs regemente, I 11** och **I 11/Fo 16** var ett svenskt [infanteriförband](#) inom [Försvarsmakten](#) som verkade mellan åren 1623 och 1997. Förbandet var under huvuddelen av 1900-talet förlagt till [Växjö](#) i [Kronobergs län](#),

varifrån regementets soldater i huvudsak rekryterades.”

En del av hedrande vandel beskrivs så här. Redlighet, höviskt uppträdande, god och hurtig hållning, ordentlighet och snygghet skall utmärka soldaten.

Förräderi, överlöpande till fienden, övergivande av fanan äro vanhedrande och skamliga brott. Gäller fortfarande tycker jag.

Feghet vanäras soldaten. Självklart.

Begivenhet på starka drycker, osedligt liv och begagnande av svordomar bör vara en hederssak för soldaten. (Hur funkar det ihop med snapsvisan om Plikten?)

Om tystnadsplikten stadgades det mycket tydligt i instruktionen. Ingen skillnad mot nu alltså.

Endast ett fritt och självständigt land har en egen flagga. Till skydd för denna frihet skall varje svensk krigsman in i döden följa och skydda sitt regementes fana.

Kan det sägas tydligare. Jag kan också tycka att den som förnekar eller förringar vår svenska flagga begår brott mot denna instruktion.

Jag vet inte hur det uttrycks i moderna instruktioner och reglementen när jag icke längre är aktiv men jag tror att andemeningen fortsatt är densamma.

Det ska alltid finnas en förman. Vem det är regleras i strafflagen för krigsmakten.

”Soldatens:

förman är varje befäl vid regementet samt i övrigt envar (således även menig) som har befäl över soldaten;

överordnad är allt befäl (även utom regementet) samt dessutom varje menig, som har befäl över soldaten.

Soldaten kallas

underlydande i förhållande till förman

underordnad i förhållande till överordnad.”

Det var ordning förr.

”Närhelst soldaten ser sig kunna vara överordnad till någon hjälp, skall han skyndsamt erbjuda den, som för att öppna eller stänga dörr, biträda vid kappas av och påtagande osv.”